

Inserati se sprejemajo in veljajo tristoletna vrsta:
8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "
Kolek (štampelj) znese vselej 30 kr.

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija na Starem trgu h. št. 163.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " — "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je na stolnem trgu hiš. št. 284.

Izhaja potrikrat na teden in sicer v torek, četrtek in saboto.

„Narod v kleščah“.

Unidan se je zljubilo „Slov. Nar“-u, svoje bralce pitati s celo vrsto ravno tako škandaloznih, kakor za njega samega prav karakterističnih sostavkov z napisom; „Nasledki prisiljenega celibata.“ Mi bi se za te umazane članke manj brigali, kakor za lanski sneg, ker je sedaj že sploh znano, kako „Narodovi“ zgodovinarji znajo zavijati zgodovinsko resnico, kadar velja z blatom ometati cerkev ali njene služabnike. Ker se je „Narodu“ ravno v teh sostavkih pripetila strašanska nesreča, da je, če tudi nehoté in zoper svojo voljo, spričeval za resnico, naj to izvejo vsi „Slovenčevi“ čitatelji.

Kaj je pač nameraval „Narod“ z onimi famoznimi članki? Ravno to, kar vsi drugi brezumni in zopercerkveni listi, namreč: ljudstvo zbegati in izpodkopavati sv. vero! Dobro so preračunili liberalci, da ne morejo doseči svojega hudobnega namena, ki je znani Voltairre-jeo „Ecrasez l' infame“ (izrujte nesramnico t. j. katoliško cerkev), dokler se ne podere glavni steber, zaupanje ljudstva do duhovnov, njegovih verskih učencikov. Pred vsem, tako si mislijo, je treba udariti pastirje, da se razkropijo ovce, potem imamo prosto polje, potem bomo lahko živeli in delali po svojej „veri pameti“ in „prostej ljubezni.“ Čisto ta namen, in nobenega družega ne zasledova „Narod v svojih strupenih spisih, kakori so „postna premišljevanja“, posebno pa že imenovani „nasledki“ etc. Tudi njemu je ležeče na tem, da se versko prepričanje slabi pri ljudstvu, tudi on hoče svoj delež imeti pri izruvanju „nesramnice“, naj taji to tudi sto in

stokrat, naj še tolikokrat trobi po svetu, da „vera ni v nevarnosti.“*)

Se vé, da pa ta list, kakor vsi njegovi pajdaši, ni posebno zberljiv pri vporabljevanju njemu služnih sredstev! Da se le namen doseže, pa je dobro! Zato se predrzno zgodovini bije v obraz, zato se, brez ozira na to, ali je to ali uno resnično ali ne, in koliko je resničnega na njem, najvišjim pastirjem cerkvenim pripisujejo najostudniše pregrebe.***) Na ta način, tako računijo „Narodovci“, bomo najlaglje ljudstvu iz src izvili ljubezen in zaupanje do duhovstva; če se nam to enkrat posreči, smo pa na konju, borba zoper „mračnjaštvo“ nas ne bode stala več toliko truda, ker ljudstvo bode kmalo na našej strani! Toda „Narod“ obrača, Bog pa oberne. Ravno nasprotno od tega, kar je nameraval, je dosegel listič. Mogoče, da je sem ter tje kacega omahljivega pridobil za-se na takov način, a taci je v resnici prav malo, ker noben poštenjak se ne upa več brati „nesramnega lista;“***)) a da bode tako sijajno spričevanje dal resnici, tega si menda sam nikdar ni mislil.

*) Popolnem resnično! Zakaj varnost sv. vere ni odvisna od „Narodovega“ prijateljstva. Da bi jo pa ta list rad postavil v nevarnost, ali celo popolnem potlačil, če bi bilo mogoč, je tudi istina!

**) Tudi mi nikakor ne trdimo, da so bili vsi papeži taki, kakor bi morali biti. A da jih je bilo toliko in v takej meri popačenih, kakor „Narod“ blede in da je bil tej popačenosti vzrok „prisiljen celibat“, proti temu oporekamo v imenu zgodovine in resnice.

***)) Pisatelj teh verstic je na lastne ušesa slišal pripovedovati od nekoga, ki je, prebravši ove članke v „Narodu“, ves nejevoljen rekel: „Sedaj pa še več držim do dunovnov, ker jih tako obrekujejo.“ Pis.

Prvo, kar le količkaj misleči čitatelj ponaime iz navedenih „Narodovih“ člankov, je narlepši in narmočnejši dokaz, da je cerkev Božja naredba. Ako je bilo namreč res toliko in tako malovrednih papežev, kakor „Narod“ pripoveduje, kar pa nikakor, nikjer in nikoli ni res, je res čudno, celo nezapopadljivo, da cerkev še ni razpadla in poginila. Iz zgodovine vemo, da so mehkužnost, razuzdanost in iz teh izhajajoče slabo vladarstvo najnavadniši vzroki razpadu držav. Če se pa cerkev vkljub vsej popačenosti svojih vladarjev ni samo ohranila, ampak celo zmagonosno prerrojena in okrepcana vernila se še iz vsacega še tako hudega boja, kterege je morala prestatiti od svojega rojstnega, do sedanjega dne, kdo ne vidi v tem božje roke, kdo ne spozna tukaj pomoči obljubljenega jej sv. Duha? Ko bi bila ona delo človeških rok, ko bi je ne varovala neka višja moč, bilo bi pri toliko tako razuzdanih poglavarjih gotovo že zdavnej po njej. To se pa ni zgodilo, toraj ne stoji na človeškej ampak Božjej podlagi toraj je — Božja. To je indirektni „Narodov“ dokaz za božestvo naše cerkve. Čim več slabih namestnikov Kristusovih v svojej zlobnosti našteje, tim večji veljavo in moč dobiva dokaz.

Drugo, kar nam je ravno tako izvrstno dokazal imenovani list, je njemu tako neljuba in nezapopadljiva nezmotljivost papeževa. Vkljub temu, da je bilo, se vé, da po „Narodovem“ mnenju, toliko papežev, ki niso ravno časti delali kat. cerkvi, se vendar nikjer ne bere, da bi se bil kak papež zmotil v zadevah sv. vere. Ko bi bilo sploh mogoče to poslednje, gotovo bi bil ta ali uni vsaj teh papežev kterikrat učil kaj napačnega, posebno

Podlistek.

Govor g. J. Virka

pri shodu kat.-pol. društva v Konjicah 12. aprila.

(Dalje in konec.)

Ko so Trijerskega škofa ljudje v ječo spremljali, je bila tolika žalost, da so morali škof vse svoje moči zediniti, da bi zapuščene ovce potolažili, in kar so škof v ječi, so cerkve vsaki dan obilno obiskovane, ob nedeljah pa kar natlačene, ravno tako tudi spovednice, ki so bile poprej že precej zapuščene; še celo vsaki dan je več najetih sv. maš, še več pa sv. obhajil za vječnega škofa darovanih. Kadar so bili sodnijski liberalci minsterskemu škofu zavoljo kazni o zvestobi do sv. cerkve naloženih živino, vozove, hišno orodje in obleko po dražbi prodati hoteli, ni bilo ne enega človeka najti (celo juda in luterana ne), dasiravno so jim po 5 gl. in še več ponujali, da bi bil te reči k dražbi nosil; in ko so od dalj-

nih krajev nekaj beričev k temu poslu prisilili, so vse zarubljene reči minsterski meščani kupili, da so jih mil. škofu nazaj darovali. Do solz ginljivo je bilo zdaj videti, s kolikim veseljem so si mali otroci in odrasčeni, kmetje in plemenitaši, gospodje in gospé v največo čast šteli: stole, mize in drugo orodje v škofovo palačo nazaj nositi, dasiravno so konji pripravljani bili, so se gospodje in meščani sami v voz vpregli in ga z veselimi živijo-klici k škofu peljali, ni bilo mogoče popisati navdušenja ljudstva katoliškega kakor protestanskega ginjenemu škofu; pa tudi vojaški straži so se sladke solzice v očeh utrinjale, kadar so pa liberalci z zobmi škripali. — Veliko takih izgledov bi vam še rad povedal, ki vsi na zmago sv. cerkve merijo; pa čas mi poteka, le nekaj silno ginljivega vam ne morem zamolčati; namreč zunaj 4 škofov tudi nad 100 duhovnov po raznih pruskih ječah medli; nekaj jih je tudi v mestu Ahenu vječenih, in ti so želeli zdaj v postu k sv. obhajilu pristopiti, ker jim ni pripuščeno sv. maše brati; po drugi prošnji so bili še le uslišani. Ko na tiho nedeljo pri

sv. maši v jetniški kapeli vpricho drugih vječenih hudodelnikov ti za sv. cerkve del trpeči mašniki v jetniškem oblačilu k sv. obhajilu pristopijo, in vsaki na to žalostno obleko mašnikovo štolo v znamenje duhovske časti dobi, so se začeli vsi zastarani hudodelci: razbojniki, roparji, tatje na ves glas jokati; tako so se jim nedolžni mašniki smilili, ki niso nobenega hudodelstva deležni, ampak le za sv. vere delj med njimi prebivajo; najlepša pridiga bi teh grešnikov tako zlo ganila ne bila.

Kakor na Pruskem, godi se škofom tudi po Španjskem, še huje pa po Ruskem in po Laškem, v Švici so jih celo iz dežele spodili in katoličanom po sili vzeli njihove cerkve in krivovercem jih izročili; res je to hudo in vnebovpijoča krivica; ali kako lepa je krona, krona mučeniška, ktero jim usmiljeni Jezus pripravlja; in kako lep in veličasten bo še le sad tega mučeništva! Kakor je bila v prvih časih krščanstva vsaka prelita kapljica mučeniške krvi seme novih kristijanov, tako tudi zdaj po vsih krajih, po kterih preganjanje zoper sv. kat. cerkev divja, ne samo katoliški

v tedanjih vsestransko zmedenih časih. Kaj takega se pa nikdar ni slišalo, ni bralo. Ali nam morebiti „Narod“ ve imenovati le enega papeža, ki bi se bil v verskih rečeh pokazal zmotljivega? Se ne bojimo! Edini sklep tedaj, ki se nam vsiluje pri tem premišljevanju, je: da je papež nezmotljiv; pa ne samo sedanji Pij IX, ampak, kar je še posebnega povdarka vredno, ker sledi tudi iz ovih člankov, tudi vsi poprejšnji, celo tisti, ki so kot ljudje manj hvalevredno živeli in na ktere je „Narod“ svoj žolč izlil.

Toliko se nam je potrebno zdelo spregovoriti še od imenovanih „Narodovih“ člankov. „Narod“, kakor se vidi, se je hudo osmoutil. Da bi se mu kaj takega več ne pripetilo, mu slednjič še svetujemo, da naj popusti svoje nečastno početje. Če pa vendar misli, da je psovanje, skrunjenje sv. cerkve in vsega, kar je žnjo v zvezi, njegov „element“, mu tega čisto nič ne zavidamo, — naj se valja v njem! To mu pa povemo, da bode zoper cerkev ravno toliko opravil, kakor svoje dni Celzij, ali v novejšem času Voltaire, v klešče pa zna le še priti!

—k—

Avstrijsko cesarstvo.

Iz Ljubljane, 15. maja. Kadar „Narod“ nima nobenih razlogov, da bi nas zavrnil, pomaga si s posmehovanjem. To je najlože, pa le pri spridenem človeku kaj velja. Včeraj je skušal smešiti govor g. Virka, ki je v konjiškem političnem društvu rekel, da pravi kovači cerkvi nasprotnih naredb so framasoni ali frajmavrarji, katerim sta Bismark in stari Viljem le orodje. Če bi „Narod“, namesto da stikuje po škandaloznih pripovedkah o duhovstvu, marljivo prebiral politične časnike in imel zvest spomin, moral bi vedeti, da so ameriški listi pred štirimi leti, preden se je bila prusko-francocka vojska pričela, objavili plan framasonov, ki so bili sklenili povzdigniti pruskega kralja Viljema, če bode obljubil spolniti njihove želje. Tudi je znano, da Napoleon III. je mogočen postal le po frajmavrarjih. Ko pa njim danih obljub ni hotel izpolniti in papeža pregnati iz Rima, opominjale so ga Orsinijeve bombe na njegovo framasonom storjeno prisego; to vé ves svet, le „Narodovi“ zgodovinarji ne, katerim so frajmavrarji čisto smešni in neškodljivi.

kristijani, ampak celo krivoverci vstajajo iz grešnega spanja, in se zbirajo v družbo katoliške edinosti in stanovitosti pod banderom križanega Jezusa in Marije brezmadežne Device. Tudi v Londonu se je bilo okoli 30.000 katoličanov v slavnem zboru zbralo, da so glasno oporekali zoper prusko trinoštvo, preganjanje škofov, pa mašnike in katoličane v adresah polnih vdanosti, tolažbe in ljubezni navduševali k stanovitosti. Na Dunaju je bilo na sv. Jožefa god zbranih nad 5000 katoličanov, med njimi veliko knezov, grofov, plemenitašev, meščanov in kmetov iz vseh dežel avstrijskega cesarstva, ki so se kakor bratje za sv. vero navduševali; nad 100 telegramov jim je bilo od mnogih krajev evropskih poslanih. Navdušenje pričujočih je bilo toliko, da se ne da dopovedati in popisati*). Tudi za nas pride kmalo čas skušnje. Zato se je treba z največjo zvestobo in ljubeznijo okleniti sv.

*) Poslednji stavek smo morali izpustiti, ker so „Slovenca“ zadnjikrat prav zaradi enakih misel zasegli.

Tudi dr. Costov govor v „Sloveniji“ zavrača le s smehom. „Narodu“ bi menda najljubše bilo, da bi se žganjepivstvo širilo tudi po Slovenskem, ker le predobro ve, da z žganjepivstvom zginuje tudi vera in pravost med ljudstvom, njegov namen pa ravno je zatreti vero in cerkev, če se ljudje pri tem tudi poživinijo.

Iz Slovenjegrada, 12. maja. (Izv. dop.) V „Slovenca“ ste že naznanili, da pri volitvi za deželni zbor 9. t. m. je bil izvoljen nemčurski kandidat Schmidt s 37 glasovi; dr. Šuc dobil jih je 27. Pri ti priliki smo se zopet prepričali, da se na nekatere može ni čisto nič zanašati. Ko bi bili vsi volilci tako trdno in nepremakljivo stali za narodnega kandidata, kakor vrli može iz šoštanjkega okraja, ki so vsi glasovali za dr. Šuca, zmagal bi bil gotovo narodni kandidat. A v našem okraju so nasprotniki s silno svojo agitacijo pridobili toliko volilcev, da so že naprej vedeli, da narodni kandidat ne dobi niti 8 glasov. Nekateri volilci pa so iz strahu, da bi se komu zameril, ostali doma; dva moža iz Vuzenice pa sta še pred volitvijo na tihem zbegnila, ker sta se zbala Marnberžanov. Kdaj se bodo naši ljudje spametovali in spoznali, da nemški liberalci so najhujši sovražniki slovenskega naroda.

Iz Dunaja, 15. maja. „Wiener Ztg.“ od 13. t. m. objavlja prve dve od cesarja potrjeni verski postavi. Ne moremo verjeti, da bi bila vlada hotela s tem dati nekako zasušnico papežu, ki so ravno ta dan obhajali svoj 83. rojstni dan, kakor pišejo nekateri liberalni listi. — Finančni odsek dunajske delegacije je 12. t. m. pretresoval izvanredne izdatke vojnega ministerstva. Poslanci so ministru več tirjatev odrekli, med drugim 50.000 gld. za nove puške, 5000 gld. za vtrjenje svete gore pri Olomucu; 90.000 gld. za morske topove v Poli; 41.993 gld. za nove konje in novo obleko itd. Tudi ogerske delegacije brez usmiljenja ministru odrekujejo denar za razne potrebščine, kar je tim nevarnejši, ker vsaki dan utegnejo nastati vojskine zadrege, pri katerih bode tudi Avstrija zadeta. „In Avstriji“, pravi „Reform“, „je neobhodno potrebna srečna vojska“. — „Osten“ piše, da so se udje desnega središča pred svojim odhodom iz Dunaja pri gr. Leonu Thunu posvetovali, kaj naj državno-pravna stranka zdaj stori? Večina bila je za to, da na jesen vsi zopet pridejo v državni

očeta Pija, ki imajo besede večnega življenja, ki tako močno skrbé za nas in za sv. vero, in so pred kratkim avstrijskim škofom poslali kaj ginljivo pismo, v katerem jih lepo tolažijo, k edinosti in stanovitosti napeljujejo in jim dajejo ljubeznjive očetovske svete, da naj ne omagujejo v sv. veri; z vso ljubeznijo in sinovsko vdanostjo se moramo okleniti svojih mil. škofov, ž njimi trpeti in ž njimi umreti, če je Bog tako sklenil, saj nebesa ne bodo predrago kupljena. Ker po drugih škofijah svojim škofom pošiljajo pisma vdanosti, hočemo tudi mi katoliški družbeniki konjiški to-le adresi svojem prvezvzišenemu, milostljivemu knezoškofu in gospodu Jakobu Maksimilijanu poslati.

Pri glasovanju je bila adresa, ki je natisnjena že v št. 47 „Slovenca“, enoglasno sprejeta. Zato je govornik sklenil:

„Hvala Bogu! Vsi smo edini: toraj iz dna svojega srca zakličem: Živili sv. oče Pij IX.! Živili naš mil. knez in škof! Živili tudi vsi kat. škofje s svojo duhovščino! Živili pa tudi vsi zvesti katoličani!“

J. V.

zbor. Zlasti Moravci so to tirjali in menijo, da bodo tudi Čehi kmalo vstopili; pa brz ko ne se hudo motijo.

Iz Prage, 10. maja. (Izv. dop.) Že nekoliko let se tu stavite dve monumentalni stavbi narodni in sicer na kraljevih Hradčanih veličastni hram sv. Vida, velika ta stavba davnih časov in poleg te stavba narodnega gledišča, koja v poslednji dobi poglavitno v kamnarskih strokah zaradi male zmotne podpore med českim občinstvom le počasi napreduje, kajti ni več tu ono blago navdušenje, koje je bilo poprej za hram českih muz in talije, za hram, na kojem bodo stale enkrat vrite pomenljive besede: „Narod sobě!“

Ptuji umetniki potujoči skozi Prago že zdaj ne morejo zadosti nahvaliti krasni slog gledišča. Uzrok mlačnega prispevanja na gledišče je zopet le nesrečni razpor v domačem taboru; toda vrhunec je dosegel minulo nedeljo 3. t. m., ko se je na mestni „radnici“ volil novi glediščini odbor, ter obravnaval predloge, kako bi bilo najbolje in prespešno nadaljevati stavbo. Doslej je bila ta stavba zadeva celega naroda, toda v nedeljo so zopet mladočehi, na čelu dr. Sladkovsky, pokazali jasno, da stvar celega naroda, t. j. narodno gledišče, ni več narodno, timveč delo odpadniške stranke politične, koja ono stavbo smatra izključljivo le k osobnim nakanom. Od staročeske stranke bil je nazoč g. Ot. Zeithamer, županov namestnik in nekoliko prijateljev njegovih. Ker je bil on proti predlogu, t. j. posojilu pri „nemški“ hranilnici, da se jej dá gledišče kot hipoteka že zaradi tega, ker je hranilnici pokrovitelj general Koller, je zopet dr. Sladkovskemu izkipela mladočeska navdušenost. Zeithamer je predlagal, naj se pri volitvi novega odbora voli 10 staro- in 10 mladočehov, kar so, se ve da, slednji oholo zavrgli. In tako imamo od nedelje v odboru narodnega gledišča „generalštab“ mladih, med njimi pa nič manj nego pet članov vredništva „Narodnih Listov“. Je li mogoč večji cinizem javnosti na ogled, kot je tu?

Veselejša sprava za nas je pak druga; tukajšnje „akademično društvo“ obhaja od 23. do 25. t. m. slavnost 25letnice svojega obstanka; kakor programi in priprave kažejo, bode slavnost dostojna, ter osenči popolnoma vlvansko podobno slavnost društva „Lesehalle“ nemških „buršov“, dasiravno so jim bili prišli na pomoč buršaki iz „rajha“.

Na oslavo te slavnosti ste prišli na svitlo tudi dve knjižici in sicer: „Dejiny českeho studentstva“ od prof. Slavika a „Slavnostni belletristicky almanach 1874“, uredili slavni spisatelji česki. V. Halek, Jan Neruda, Svato-pluk Čech, B. Čermak, S. Heller in J. V. Sladek. Ali zopet tu se je v pravem svitlu pokazala pristranost „mladih“; izbacili so iz slavnostnega odbora kakor gori pri narodnem gledišči, prve in najveljavniše može, koji sami so položili temelj v burnih letih 1849—50 temu društvu, a le zaradi tega, ker so slednji „nazadnjaški“ staročehi!

Po jako gorkih in prijetnih dneh nastopili so nam hladni, mrzli; v Krkonoših je celo padal sneg, v nekterih krajinah, posebno na jugu, so bili veliki lijaki s točo, mnogo ljudi je usmrtila strela; vendar dozdej živelj nevarni ni še tako uničil nadeje kmetovalca českega, da bi se ne nadjal obilne žetve.

Kar se tiče konečno nameščenja novega ravnatelja banke „Slovenije“, vas zagotavljam, da poštenjšega, v vseh zavarovalnih strukah izvedenejšega in za uradništvo tako nepristranskega moža ni bolje volitve, kot je g. J. A. Blaške,

bivši vodja prve pozavarovalne česke banke. Asekuračni krogi česki čestitajo slovenskemu ustavu, kojega v resnici pod omenjenim ravnateljem pričakuje boljša bodočnost!

Ogerska. V državnem zboru je minister Bitto 13. t. m. odgovoril na vprašanje Iranjevo, da v francosko-pruski vojski med Avstrijo in Francosko ni bilo nikakoršnih dogovorov o zvezi med obema vladami. Na vprašanje Tiszovo, če si je vlada prizadevala kaj za to, da se skupni izdatki kolikor mogoče znižajo, pa je ministerski predsednik odgovoril, da je vlada storila, kar je mogla in da se je vojni budget za 1875 le neznatno zvikšal, dasi se vse vidoma draži. Pa odgovorno za to je le skupno ministerstvo in če bi se hotelo odgovorno delati deželno ministerstvo, reklo bi se to, odgovornost skupnega ministerstva odstraniti in v državnem zboru obravnavati reči, ki spadajo v delegacije. Tisza je na to razdraženo odgovoril, da ta odgovor ni vreden niti ogerskega ministerskega predsednika, niti državnika, in če se je vlada zastoj potegovala, morala bi imeti toliko poguma, da bi to očitno povedala, ne pa dala tako nezadostljiv odgovor. Odgovor Bittov se je vzel na znanje, le levičarji in sredna stranka so glasovali zoper to. — Sedmograške Saksonce čedalje bolj stiskajo in „P. Lloyd“ žuga, da bode vlada napravila, da jih hode konec za zmerom, če ne bodo mirovali. Nemški listi se močno srdijo nad madjari, katerim so pa prav dajali, dokler so zatirali Slovane in Rumunce. Madjari naj pomislijo, da z zatiranjem drugih narodov sami sebe najbolj slabé.

Vnanje države.

Pruska, 15. maja. Postavodajavni skupščini, državni in deželni zbor, prizadevata si na vso moč, da bi vničila katoliško cerkev, in liberalno časnikarstvo, domače in tuje, niji navdušuje k temu početju. Ena postava je ostrejši memo druge. Za „kancelparagrafom“ prišla je jezuitovska postava, za to prišle so majeve postave, za njimi postava o oskrbovanju izpraznjenih škofij in izgnanju katoliških duhovnov, ktera utegne najprvo zadeti škofa Ledohovskega in Bog vé, kakšne postave pridejo še na vrsto. Naši liberalci so kaj veseli, da je poslanec Gneist pri razpravi o oskrbovanju škofij skliceval se na avstrijske postave, da bi bil s tem opravičil očitjanje, kakor da bi bil protestantovski duh kriv katoliški cerkvi nasprotnih pruskih postav. Gneist tudi misli, da se bodo papež podvrgli pruskim cerkvenim postavam. „Morda se bodo gospodje prav kmalo prepričali, je rekel, da bode celo Avstrija s svojimi postavami, ki še dalje segajo kakor naše, pri papežu dobila odpuščenje, da ga smemo tedaj po pravici pričakovati tudi mi za vlado, ki ima v vsih cerkvenih vprašanjih čiste roke. Rimska kurija je imela še veliko sitnejša vprašanja rešiti in jih je rešila, gotovo bode tedaj tudi za naša v svoji modrosti nešla pravi način in pravo rešitev.“ To se bode gotovo zgodilo, to vemo tudi mi, pa ne v smislu kratkovidnega profesorja Gneista, ampak v pripoznanju pravic katoliške cérkve, pri kateri bodo ljudje iskali pomoči, ko bodo čutili, da se jim pod nogami maje. To je potrdil celo poslanec Sybel, ki je rekel, da demokracija pelje k anarhiji, anarhija pa k hierarhiji. Pa to ni katoliški program, kakor je rekel zgodovinar-skaza, ampak to je po zgodovini potrjen nauk, kterege noben polikar nebi smel prezirati. — Kako neprevidni so Prusi v svojem boju zoper katoliško cerkev, razvidno je iz tega, da

hočejo pod policijsko nadzorstvo djati čisto cerkveno društvo keršanskih mater v Ahenu, češ, da je to društvo državi sovražno. 6. t. m. je namreč policijski komisar od predsednice zahteval društvena pravila, katerih mu pa ni hotela izročiti, ker je društvo o tem odgovorno le škofu. Da bi pa v Berlinu ne mislili, da ima društvo kake skrivne namene, objavila je „Germania“ 12. t. m. omenjena pravila. Kmalob že državi nevarno otroke učiti moliti in pošiljati jih v cerkev. — Evangeljski višji cerkveni svet je vlado prosil, naj bi o sklepanju civilnih zakonov opominjali ženine, da bi tudi k cerkveni poroki prihajali. Pa vlada prošnje ni uslišala. Civilni zakon ne bo škodoval katoličanom, ki verujejo, da je zakon zakrament, ki se zamore le v cerkvi prejemati, ampak le protestantom, katerim je zakon le pogodba, pri kateri je cerkveni blagoslov čisto od več.

Laška, 15. maja. Liberalni mestni odbor rimski je še ne v štirih letih naredil 48 milijonov dolga in hoče zdaj na posodo vzeti še 100 milijonov. Gospodje ne prevdarijo, od kod bodo jemali denar, da bodo plačevali odstotke, kateri bi vsako leto znašali 7 milijonov; Davki so že tako visoki, da jih ne morejo več povikšati; zato je večina sklenila, da se izposodi le 30 milijonov. Čedaje veči davki, čedaje veči dolgovi in vsestransko hiranje — to je povsod sad liberalizma. Na Laškem se število učencev na višjih šolah tako strašno zmanjšuje, da nameravajo opustiti višje šole (univerze) v Genovi, Parmi, Modeni, Sieni, Mačerati, Mesini, Kataniji in Sasari. — Društvo katoliške mladeži je katoliškim umetnikom razposlalo oklic, v katerem jih vabi, da bi vsaki izmed njih sv. Očeta, ki so 13. t. m. spolnili 82. leto in bodo 16. junija obhajati 28. letnico svoje izvolitve za papeža, pri ti priliki v dar poslal kako umetniško delo, ki se bodo 13. 14. in 15. junija vsa v Vatikanu izpostavila na ogled.

Španjska, 15. maja. Komaj je Serano prišel v Madrid nazaj, že se je začela zopet vojska med raznimi strankami, ki ne bodo mirovale, dokler ne napravijo zopet zmešnjave, pri kateri se naj bolje počutijo. Z veliko težo se je pod predsedništvom Zabale osnovalo novo ministerstvo, ktero bode pa boje ravno toliko opravilo, kakor dosedanje. — Karlisti zopet nameravajo oblegati Bilbao in so že začeli ob potih, ki tje peljejo, kopati bližavnice (Laufgräben). Nekaj vojakov pa se je vzdignilo proti Vitoriji, ktero mislijo tudi zajeti.

V izhodnji Aziji v Anamskem kraljestvu začeli so hudo preganjati kristjane, katerih so že okoli 10000 pomorili. To še dunajskim liberalnim listom ni čisto prav; ker katoličane pri vsaki priliki psujejo in je katoliška vera po njihovi misli največja sovražnica in nasprotnica dušnega napredka, morali bi dosledno simpatizirati z anamskimi ajdi.

Amerika. V Republiki Gvatemali je vlada odpravila samostane, cerkveno premoženje pograbila in duhovnom prepovedala, razun pri službenih opravilih, nositi duhovsko obleko. Dunajski gospodje liberalci, kakor poroča „Reform“, so tega silno veseli in bi gotovo radi vidili, da bi se to posilstvo posnemalo tudi v Avstriji.

Domače stvari.

(Imenovanja.) G. okrajni komisar Franc pl. Premierstein je imenovan za okrajnega glavarja na Štajarskem; g. Festeneck in g. K. Dollhof za vladina tajnika v Ljubljani; g. Filipovič, adjunkt v Koprski kaznoval-

nici, za kontrolorja v kaznovalnici na ljubljanskem gradu; g. Wiesthal, suplent na mariborski gimnaziji, pa za gimnazijskega učitelja v Ljubljani.

(Rudolfova železnica) prične nedeljski in prazniški vlak za izletov željne Ljubljance še le jutri 17. t. m., ker je bilo pretekli četrtek slabo vreme. Ta vlak pride v Lesce ob desetih in 23 minut (ne 3 minute, kakor je stalo zadnjič v „Slov.“ po tiskarski pomoti) zjutraj. Nekteri želé, da bi šel ta vlak saj ob sedmih zjutraj — mesto ob osmih — iz Ljubljane, nam pa se to ravno prava ura zdi.

(Delavsko društvo) je imelo zadnje dni zbor, pri katerem pa je neki krojač iz „rajha“ tako radikalno govoril, da je moral vladini zastopnik zbor razpustiti. Ta krojač ni hotel nič manjšega, kakor odpraviti vso stalno vojaščino. Res, vse velikanske in originalne misli prihajajo k nam iz „rajha“, a mi nimamo uma za-nje.

Razne novice.

— Nesreča. S Save 13. maja se nam piše: Bog nas tepe neprenehoma že 14 dni z deževjem, ki nam žuga pokončati vse spomladansko. Velike nesreče nas pa je obvaroval, dasi se je manjša včeraj popoldne prigodila, ker Sava nam je vzela brod in odnesla naprej, kam, se še ne vé. Brodar je visel boreč se z valovi četr ure na krmilu do vrata vtopljen, pa ko so enkrat „pruke“ vdarile k kraju, pogнал se je na suho, kjer sta ga dva pristregla in gotovega pogina otela. Kaj bi bilo, za božjo voljo, ko bi se bilo to primerilo včeraj zjutraj, ko so se ljudje k procesiji sem peljali, nad sto mrličev bi bilo! Glavna vrv, ki je čez vodo nategujena, da škrdpec po nji teče, se je utrgala in „pruke“ je zajelo. Pravijo, da je iz Hrastnika sinoči prišel telegram, da so en čoln tam doli vjeli, družega pa ni nikjer slediti.

— Vseučiliščni dijaki avstrijskih višjih šol bodo po poročilu „Med. Ztg.“ napravili na Dunaju velik shod, pri katerem se bodo posvetovali, kako bi se odpravila učnina (Collegiengeld.)

— Vas Bukovje na Notranjskem bode od 1. julija naprej spadala k okrajni sodnji postojnski in ne več k senožeški.

— Deževje v zadnjih dneh je na nekteri mestih tako močno poškodovalo železnice, da se vlaki ne morejo redno prevaževati. Dunajski vlaki so se pretekle 3 dni zakasnovali za več ur, ker je bila železnica med Kindbergom in Mareinom ter med Lipnico in Ehrenhausenom tako poškodovana, da so morali vlake ustavljati in popotniki presedati se v druge na unem kraju čakajoče jih vlake, ki so jih dalje tirali. Tudi Rudolfova železnica je po povodnji trpela veliko škode. — Enako se sliši tudi od drugih krajev, n. pr. od St. Jurija poleg južne železnice. Prijatelj namreč piše, da so potoki obrežje prestopili, ter je cesta sem ter tje pod vodo; tudi nižje hiše in vasi so v nevarnosti povodnji.

— Popravek. Nedavno sem poročal iz Sapa, da se je mlademu možu puška razletela; tako se mi je namreč s prva pravilo; pa istina bila je tako-le: Pri neki hiši hotel je gospodar počediti skalo na voglu hiše. Zato povabi mladega moža J. K., naj bi mu pri tem delu pomagal. J. K. skalo zavrta, ko pa hoče nabiti smodnik, malo prehudo vdari, smodnik se vname ter mu poškoduje nekoliko roko in ga posmodi po obrazu. Pa nevarnosti ni bilo nobene in mož je že skoro popolnoma dober.

